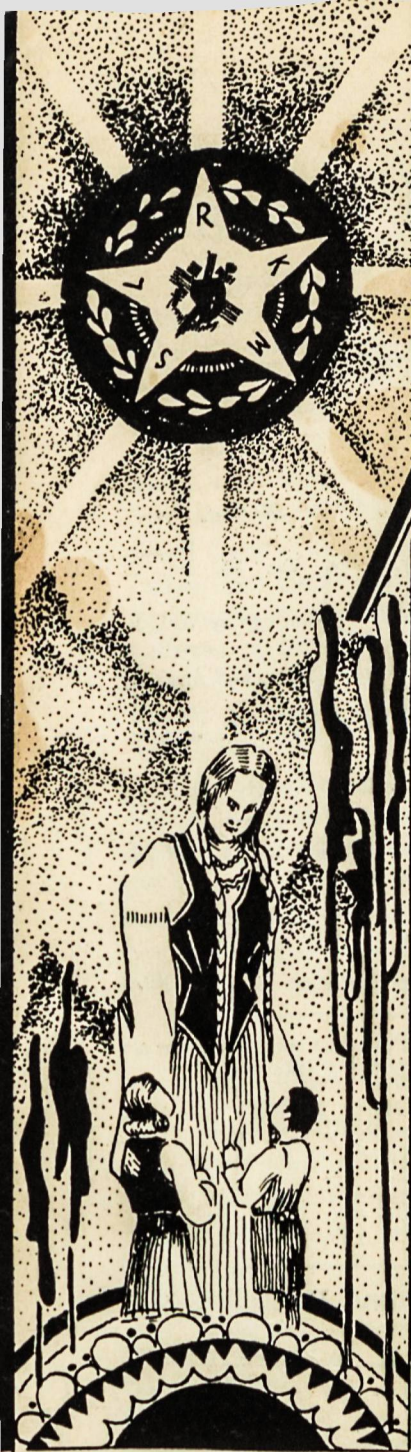

MOTERŲ DIRVA

Liepos (July) 1954
No. 7

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

M o t e r ų D i r v a

Women's Field

TURINYS — CONTENTS

	Page	Moterų Dirva—(Women's Field)
Laikas Bėga	3	July, 1954, Vol. 38, No. 7.
Pranešimas 2-Vice-Pirmininkės	3	Published monthly by A. L. R.
Centro Valdybos Posėdis	4	C. Women's Alliance of America,
Svarbiausioji Motinos Pareiga	9	R. F. D. 2, Putnam, Connecticut.
A. ir M. Šriupšai	12	Subscription yearly U. S. —
Senas Amžius — Ne Liga	13	\$2.00. Foreign — \$2.50. Single
Agota Strakauskienė	15	Copy — \$.15 Entered as second
Aš Su Tavim!	16	class matter at the Post Office
Žinios iš Kitur	17	in Putnam, Conn. under the act
Prelatas K. A. Vasys	19	of March 3, 1879.
Su Sąjungietėmis	19	
Homes Are Made, Not Bought	22	
Traffic Safety Editorial	23	

Moterų Dirvos Redakcinė Komisija: — Uršulė Daukantienė, Marijona Čižauskienė, Dale Murray.

Raštus, korespondencijas ir "Moterų Dirvos" visuose reikaluose rašykite šiuo adresu:

MOTERŲ DIRVA
32 ARTHUR ST.
WORCESTER 4, MASS.
Tel. Worc. 7-2553

Address all manuscripts, for "Moterų Dirva" (Women's Field) to:

Editor — MOTERŲ DIRVA
32 ARTHUR ST.
WORCESTER 4, MASS.

LAIKAS BĒGA

Gegužio 1954 m. Moterų Dirvos numeryje, M. S. Centro Pirmininkė prisiminė apie ateinantį seimą. Jau metai prabėgo kai seimas įvyko ir jau tik vieni metai teliko iki kito seimo. Laikas greit bėga, tai ir nepajusime, kad jau reikia rinkti delegates atstovauti mus seime.

Vienas svarbiausių dalykų seime, tai naujos Centro Valdybos rinkimas. Kuopos turėtų stengtis siųsti nors po vieną atstovę, kuri yra nužiūrėta kaipo kvalifikuota kandidatė į Centro Valdybą.

Patyrimas rodo, kad yra sveikas dalykas organizacijai laikas nuo laiko keisti Centro Valdybos nares. Organizacija, kuri nuolatos stengiasi įtraukti į savo eiles nares, kurios ateity galėtų būti organizacijos vadovėmis, gražiai darbuojasi ir sparčiai plečiasi. Turint daug narių, kurios yra virtuališkos vadovės, galima lengvai sudaryti gerą, atsakomą, tinkamą Centro Valdybą. Jeigu jų yra didelis skaičius, lengvesnė galimybė dažniau keisti Centro Valdybos nares. Organizacijai jų neturint, nežinia kur suktis, kas daryti, tada metai po metų ant vietos stovima.

J.A.V. yra daug moterų bei merginų (ypač didesniuose miestuose), kurios turi patyrimo organizacijų veikloje, profesionalės — vienoj ar kitoj profesijoje, prekyboje ir t. t. Viena-kita kuopa jų turi, bet galėtų būti daugiau — visose kuopose. Kodėl didesnis jų skaičius nėra Sąjungiečių eilėse?

Atsakymą galima rasti tik mūsų tarpe. Jeigu kas taisytina — taisykime. Laikas bėga — dabar — šiandien turime rūpintis šiais dalykais. Ne rytoj — nes gali būti pervėlu.

M. P.

PRANEŠIMAS 2-sios VICE-PIRMININKĖS

25-tas jubiliejinis seimas netikėtai įtraukė į C. Valdybos sąrašą. Nors turiu šiek tiek mano ilgų metų veikime patyrimo, visgi tankiai tenka statyti sau klausimą, ar progresavau kartu su bėgančių metų pasikeitimais, ir ar sugebu suprasti šių laikų reikalus, kad galėčiau tinkamai savo pareigas atlikti.

Taigi noriu apie savo kelių mėnesių veikimą pranešti sesėms sąjungietėms. Pirmiausiai noriu pareikšti padėką mano sandarbininkėms, kurios vienu ar kitu darbu pasižadėjo man padėti. G. Kaneb, kurios pastangomis buvo suruošta Worcesterio vajaus vakaras su kultūrine programa, taipgi gauta naujų narių.

New York ir N. Jersey direktorei M. Galdikienei už surengimą konferencijos, kuri padarė tinkamą reklamą Sąjungos naudai ir taipgi gavo keletą naujų narių. Taip pat dėkoju už man prisiųstą pakvietimą, gaila, kad negalėjau pas jus atvykti, būtų buvę malonu padaryti naujų pažinčių ir užmegsti naujų draugiškumo ryšių.

Dabar keletą pranešimų iš didžiulės Chicagos. Užmezgiau kontaktą su tremtinėmis, dr. O. Labanauskaite. A. Rugyte. Ponia Krikščiūnienė ir kitom, turėjome keletą pasitarimų dalyvaujant Chicagos apskrįčio valdybai ir kp. pirm. ir rašt. Buvo numatyta suruošti didelį vakarą Motinų dienos pro-

ga, tuo pačiu kartu įjungti vjaus reklamą, bet pasirodė tas neįmanoma kadangi jau planai buvo sudaryti kitos grupės ir nebuvo galima subendrinti, o pakenkt kitiem nenorėjome. Teko atidėti rudenii, suruošti numatytą Mot. Sąjungos 40 metų sukakties vakarą, ir tuo daugiau supažindinti moteris su mūsų veikimu.

Vasaros metu Chicagos apskričio iniciatyva bus suruošta lankymas bažnyčių Marijos metų proga, tikime sutraukti daug moterų. Prie to, lais-kais bei telefonu teko kreiptis į žymesnes veikėjas su prašymu, kad padėtų bendradarbiauti mūsų užsibrėžtiems tikslams ir kiek galima kad remtų mūsų spaudą.

Padarant trumpą mano veikimo sutrauką, noriu pareikšti, kad visur kiek aplinkybės leido stengiaus savo pareigas pildyti. Nelengva po daug snuduriavimo metų iš karto atbusti, bet pamažu padedant Dievui išsijudinsime.

Augusta Šatkienė

CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

A. L. R. Katalikių Moterų Sąjungos posėdis įvyko Sausio 16, 17, 1954 m., Centro ofise, 1927 South 49th Avenue Cicero, 50, Illinois. Susirinkimą atidarė malda antrą valandą po pietų, Centro Pirmininkė Julia Mack.

Dalyvės: — Pirmininkė Julia Mack, 2-roji Vice-Pirmininkė Augusta Šatkienė, Centro Raštininkė — Marijona Vaičiūnienė, Išdo-Globėjos — Vera Galnaitė, Natalie Šatūnienė ir Illinois direktorė — Donna (Kaminskienė) Kamm. Susirinkime nedalyvavo I-oji Vice-Pirmininkė Uršulė Daukantienė ir Centro Išdininkė — Elena Statkienė.

1) Centro raštininkė skaito praeito posėdžio protokolą, kuris liko priimtas kaip skaitytas su sekančiomis pataisomis. Laišką parašyti Mr. Harold Reise turėjo Centro raštininkė, ant laiško turėjo pasirašyti 2-roji Vice-pirmininkė Augusta Šatkienė. Antra pataisa Centro pirmininkė Julia Mack reikalavo, kad būtų patalpinta viename numery Moterų Dirvos, Moterų Sąjungos Charteris ir visa nauja konstitucija, vietoj seimo protokolo. Priimti protokolą davė įnešimą Vera Galnaitė. Parėmė Natalie Šatūnienė.

2) Raštininkė skaito gautą laišką iš Kunigų Vienybės Centro pirminko kunigo J. Katauskio, kad vėl liko užgirtas kunigas Pranciškus Juškaitis Cambridge, Mass. Moterų Sąjungos Centro Dvasios vadu dviems metams. Laiškas priimtas.

3) Raštininkė daro pranešimą, kad gavus labai gražų laišką nuo Advakato Kostanto Savisko, kad jisai su mielu noru ir vėl apsiims būti Moterų Sąjungos Legalis patarėjas. Laiškas priimtas.

4) M. Vaičiūnienė ir Vera Galnaitė daro pranešimą, kad vėl atsikreipta į buvusį Centro Gydytoją Dr. Stephen Biežis. Skaitytas laiškas su atsakymu, kad jisai žinodamas mūsų lėšų padėtį ir vėl apsiima būti mūsų Centro daktaras su tom pačiom sąlygomis. Centro valdyba begalo dėkinga Gerb. Gydytojui už jo prielankumą. Raportas priimtas.

5) M. Vaičiūnienė skaito laišką gauta nuo Mr. N. A. Moscovitch metinės atskaitos reikalu už 1952 metą su paaiškinimais, ir kad Centro raštininkė pasiųstų kopiją to laiško į Illinois Draudimo departamentą. Dalykai paaiškėjo ir buvo baigta. Augusta Satkienė duoda įnešimą, kad Mr. N. A. Moscovitch laiškas būtų priimtas. Parėmė Vera Galnaitė.

6) Skaitytas laiškas Redaktorės Matildos Paulukonis. Laikas priimtas. Buvo gana plačiai svarstyta apie naujus viršelius dėl Moterų Dirvos. Vera Galnaitė duoda įnešimą, kad redaktorė sujieškotų kas nupieš viršelius ir kiek kainuos, gavus visas informacijas pasiųstų į Centro raštinę, kad galėtų Centro valdyba pamatyti ir nutarti kas toliau bus tuo reikalu daroma. Vienbalsiai priimtas įnešimas.

7) Centro pirmininkė daro pranešimą, kad ji įgaliojo redaktorę atspausdinti Moterų Dirvos 500 kopijų daugiau, nes sausio numerį teipa iš-tisai visa nauja konstitucija, dėl tos priežasties, kad laikinai nebus nauja konstitucija atspausdinta. Patartina, kad kiekviena narė pasilaikytų tą sau-sio numerį dėl savo gerovės. Pranešimas priimtas.

8) Centro pirmininkė užklauskė raštininkės dėl ko nebuvo atspausdin-ta naujų mokesčių lentelė pagal nutarimą Centro Valdybos posėdžio įvyku-sio spalio mėnesį. Raštininkė daro pranešimą, kad dalykas nebuvo gana aiškus ir pasikalbėjus su valdybos narėmis buvo palikta sekančiam posė-džiui. Pirmininkė duoda įnešimą, kad raštininkė turi atspausdinti ant type-writer mokesčių lentelę ir, kad būtų kiekvienai kuopai pasiųsta prieš sau-sio 30 dieną. Augusta Satkienė parėmė. Priimta.

9) Pirmininkė daro pranešimą, kad raštininkė tuojaus paskedbtų per Moterų Dirvą naują mokesčių lentelę, kad kiekviena narė matytų kiek ji turi į mėnesį mokėti. Įnešimas vienbalsiai priimtas.

10) Kilo klausimas reikale narės kuri nori pamesti Pašalpos skyrių ir priklausyti tiktai prie pomirtinės. Narė nori žinoti kiek jos mokestis bū-tų į mėnesį. Centro pirmininkė paaiškino, kad narės mokestis būtų mažiau tos sumos kur mokėjo į Pašalpos skyrių. Pavyzdžiui — jeigu ji mokėjo 25 centus į Pašalpos skyrių, tai mokant į vien pomirtinės skyrių mokėtų 25 centus mažiau į mėnesį. Tuo pačiu klausimu buvo skaitytas laiškas nuo Aktuaro.

11) Klausimas; Kada narė miršta, ar bus reikalinga išpildyt tas visas blankas kaip iki šiol buvo reikalaujama? Centro pirmininkė po ilgų disku-sijų duoda įnešimą, kad būtų tiktai reikalaujama mirties (Death certificate) paliudymo iš Board of Health departamento, ir su kuopos valdybos paliudy-mu, kad tokia ir tokia narė mirus. Priimta vienbalsiai.

12) M. Vaičiūnienė daro pranešimą, kad reikės atspausdinti naujų narių Aplikacijos ir patarė kada bus atspausdintos, kad pasiųsti kopiją į Illinois draudimo departamentą dėl užgyrimo jeigu atitiks su tos valstijos įstatais. Julia Mack daro įnešimą, kad prieš spausdinant atsiklausti aktuaro ar dabartinės aplikacijos yra tinkamos ir, kad M. Vaičiūnienė ir Augusta Šatkienė abi nuvyktų pas aktuarą tuo klausimu. Įnešimas Veros Galnaitės paremtas. Vienbalsiai priimtas.

13) Kilo diskucijos reikale spausdinimo Moterų Dirvos, kad per daug tuščios vietos yra tarpais. Vera Galnaitė duoda įnešimą, kad redaktorė var-

totų (9 point type letters) mažesnes raides, tokiu būdu pasidarys daugiau vietos dėl kitų raštų. Įnešimą parėmė Augusta Šatkienė. Priimta.

14) Matilda Paulukonienė prisiuntė Centro valdybai pranešimą, kad pripazintų sekancias nares prie Literatinės komisijos, būtent; Marijona Cižauskienė, Uršulė Daukantienė ir Dale Murray. Centro valdyba vienbalsiai užgyrė ir džiaugėsi, kad jos apsiims.

15) Matilda Paulukonis prašo Centro Valdybos paskirti \$50.00 dėl Moterų Dirvos reikalų. Raštininkė duoda pastabą, kad tas jau buvo nutarta seimo. Centro Valdyba vienbalsiai pritarė ir prašo Centro sekretorės išrašyti Varantą (Voucher) dėl išmokėjimo.

16) M. Vaičiūnienė duoda įnešimą, kad Redaktorė pasiųstų kiekvieną mėnesį apie tris kopijas Moterų Dirvos į Centro Raštinę; esant reikalui, kad raštininkė turėtų. Įnešimą parėmė Augusta Šatkienė. Priimtas.

17) Augusta Šatkienė gana plačiai praneša apie Kultūros, Apšvietos, ir Rekolekcijų reikalą. Ji pasižadėjo atsikreipti į visas kuopas ir Apskričius tuo reikalu. Taipgi pasižymėjo rašyti laiškus kiekvienai Apskričio pirminkei, kad duotų jai pagalbą tuose reikaluose: Raportas priimtas.

18) Centro Pirmininkė Julia Mack nuoširdžiai prašo kiekvienos Centro Valdybos narės parašyti po keletą straipsnių laike Moterų Sąjungos naujų narių vajaus, ir, kad kiekviena bandytų gauti po keletą naujų narių.

19) Centro Pirmininkė daro pranešimą, kad ji parašė kiekvienai Direktorei laišką nurodydama kiekvienos pareigas kaipo Direktorės.

20) Laiškai gauta nuo Genevieve Kaneb iš 5-tos kuopos Charolette Serwo iš kuopos 17, Uršulė Daukanaienė Pirmoji Vive-Pirmininkė, ir Ona Poškienė iš 59 kuopos. Su klausimais, kurie liečia nares, taipgi pagerinimą visos Moterų Sąjungos Organizacijos. Visi laiškai buvo perskaityti ir vienbalsiai priimti. Ir jeigu bus reikalas bus duota atsakymai.

21) Gautas laiškas nuo New York ir New Jersey direktorės Magdeleunos Galdikienės reikale Apšvietos, Kultūros, Religijos, Sveikatos ir namų ruošos. Laiškas priimtas kaip skaitytas.

22) Laiškas skaitytas nuo skundų komisijos narės Onos Sidabrienės kuriame praneša, kad iki šiol nėra gavus jokių skundų. J. Čepulienė taipgi pranešė, kad iki šiol viskas ramu, nėra jokių skundų. Abiejų raportai vienbalsiai liko priimti.

23) Centro Pirmininkė klausė kodėl pagal spalio mėnesio posėdį, nutarimas — atspausdinti naujų narių Aplikacijos ir mokesčių lentelę, darbas nebuvo atliktas. Raštininkė aiškino gal užtai, kad niekas nebuvo įgaliotas, tuos dalykus atlikti. Centro Pirmininkė daro pastabą, kad tie visi darbai turėjo būti padaryti Centro sekretorės. M. Vaičiūnienė pasiaiškino, kad jinais nėra pripratus ant savęs imti darbą jeigu nėra įgaliota Centro valdybos. Augusta Šatkienė daro pastabą, kad čia buvo Centro raštininkės apsileidimas.

24) Julia Mack daro pranešimą ir pastabą Centro sekretorei, kad ateity būtų (Pagal seimo nutarimą) kiekvienai direktorei pasiūsta visi svarbesni nutarimai, kurie bus nutarta Centro valdybos posėdžiuose. Vera Galnaitė duoda įnešimą, kad tas yra svarbu ir, kad ateity būtų daroma. Įnešimą parėmė Natalie Šatūnas. Priimtas.

25) Augusta Šatkienė pranešė, kad ji nupirko naują knygą dėl seimo protokolo ir į knygą įrašė abu protokolus ir knygas perdavė Centro Raštininkei Marijonai Vaičiūnienei. Ir kad ji nereikalauja atlyginimo už knygą. Centro valdyba už tai tarė nuoširdų ačiū Augustai Satkienei.

26) Julia Mack rekomenduoja, kad Centro Valdyba paskirtų komitetą dėl Konstitucijos. Rekomenduoja sekančias ypatas: 1) Joan Sepavich, 2) Teklę Mažeikienę, 3) Veroniką Liutkienę. Ši komisija liko vienbalsiai užgirta. Ir kad arti, su jom dirbs Centro Pirmininkė.

27) Illinois direktorė Donna (Kaminskienė) Kamm praneša, kad Chicagos Apskritis yra nutaręs suruošti vieną didelį vajaus vakarą. Tas parengimas įvyks balandžio mėnesį, ir kad ji tikisi, kad bus pasekmingas naujom narėm. Direktorė kviečia kiekvieną Illinois ir apylinkės kuopą ir visus Apskričius bendrai veikti ir darbuotis, kad tame laike gautume kuodaugiausiai naujų narių. Raportas gražus, ir liko vienbalsiai priimtas.

28) Vera Galnaitė praneša, kad jau komisija turėjo savo pirmutinį susirinkimą ir pramato, kad pasekmės bus kuograziausios. Prie progos kviečia kiekvieną narę pasidarbuoti laike naujų narių vajaus. Raportas vienbalsiai priimtas.

29) Julia Mack daro pastabą, kad Centro Iždininkė laiko į checking account daugiau negu \$4,000.00. Centro valdyba vienbalsiai nutarė, kad Iždininkė nelaikytų daugiau kaip \$4,000.00 į checking account. Virš tos sumos kad pinigai būtų padėti į Spulkas (Building and Loans) arba pirkti United States Government Bonds, kad atneštų didesnę nuosimtį.

30) Kilo klausimas ar narė gali turėti daugiau negu vieną sertifikatą dėl pomirtinės. Paliktas Centro Raštininkei atsiklausti Aktuaro ar galima ar ne ir pranešti Centro Valdybai.

31) Kilo diskusijos Pennsylvanijos Valstybėje licenses reikalu: M. Vaičiūnienė praneša, kad kaip tik visos senos billos ir skolos bus apmokėtos tada būtų galima bandyti gauti. Dalykas paliktas ir atidėtas ant toliaus.

32) Julia Mack prašo Centro Raštininkės, kad praneštų Katalikų Federacijai kas yra išrinktos atstovauti Moterų Sąjungą esant reikalui.

33) Julia Mack kalba Jaunamečiu skyriaus suorganizavimo reikalui. Centro valdyba vienbalsiai su pirmininkės sumanymu sutiko. Įgaliotos sužinoti iš Aktuaro visas informacijas, Vera Galnaitė ir Marijona Vaičiūnienė.

34) Vera Galnaitė patarė Centro Valdybai parašyti straipsnį apie vieną iš pirmutinių Moterų Sąjungos organizatorių Antaniną Nausėdienę, ir, kad tilptų jos paveikslas Moterų Dirvoje. M. Vaičiūnienė duoda įnešimą, kad būtų labai gražus dalykas ir prašo Verą Galnaitę parašyti. Parėmė Natalie Šatūnas. Priimta vienbalsiai.

35) M. Vaičiūnienė duoda įnešimą, kad telegrama pasveikinti Antaniną Nausėdienę, kuriai buvo suteikta Šv. Tėvo pagerbimas, Ordenas "PRO ECCLASIO et PONTIFICE." Įnešimą parėmė Vera Galnaitė. Įnešimas priimtas vienbalsiai. Telegramą pasiųs Centro Raštininkė.

36) Šiame posėdy nedalyvavo Centro Iždininkė Elena Statkienė ir buvo prisiūsta jos atskaita kartu ir jos resignacija iš Centro Iždininkės vietos. Raštininkė perskaitė rezignacijos laišką. Po ilgu diskusijų ir su apgailestavimu Augusta Šatkienė duoda įnešimą, kad Iždininkės rezignacija būtų

priimta. Parēmē Natalie Šatūnienē. Eita prie balsavimo. Trys balsai, kad priimti ir du balsai atmesti rezignacijā. Didžiuma balsu liko priimta Izdininkēs rezignacija. Trys kandidatēs buvo perstatytos į Centro Izdininkēs pareigas, būtent: 1) Donna (Kaminskienē) Kamm, 2) Dale Murray, 3) Albina Poškienē. Balsuota slaptu balsavimu. Pasekmēs buvo pirmo balsavimo: Danna Kamm vienā balsā, Dale Murray vienā balsā, Albina Poska vienā balsā. Dvi susilaikē nuo balsavimo. Balsuota antrā kartā. Donna Kamm gavo trys balsus, Dale Murray vienā balsā, Albina Poškienē vienā balsā. Didžiuma balsu liko išrinkta Centro Izdininkē iki sekančio seimo Donna Kamm. Centro pirmininkē Julia Mack praneša, Donna Kamm, kad turēs užstatyti kaucijā (Bond) į mėnesį laiko. Toliaus praneša, kad buvusi Izdininkē Elena Statkienē turi pasilikti izdininkē tol kol bus knygos peržiūrētos ir ras viską tvarkoj. Ir, kad Centro raštininkē laišku praneštų Elenai Statkienei, kad jos rezignacija liko priimta.

37) M. Vaičiūnienē duoda įnešimą, kad abi rezoliucijos būtų įtraukta į šį protokolą. Įnešimas paremtas Augustos Šatkienės. Vienbalsiai priimta. Rezoliucijos yra sekančios.

RESOLUTIONS

Whereas the delegates at the 25th Convention of "The AMERICAN LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC WOMEN'S ALLIANCE" held in Cicero, Illinois. August 17 thru the 20th, 1953 were informed that a deficit exists in the Expense fund of the Alliance, and

Whereas, it was recommended at said Convention that this deficit be erased by means of a transfer from the Mortuary surplus, and Whereas the Convention unanimously empowered the Board of Directors to make such a transfer from the Mortuary surplus and credit said transfer to the Expense fund.

Be it resolved that the Board of Directors of the "AMERICAN LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC WOMEN'S ALLIANCE" requests that the Illinois Insurance Department permit a transfer in the amount of \$2,863.91, consisting principally of unpaid salaries, said transfer to be made from the Mortuary surplus and credited to the Expense Fund.

RESOLUTION

The Board of Directors of the "AMERICAN LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC WOMEN'S ALLIANCE" interprets ARTICLE XXII of the By-Laws adopted at the 1953 Convention as follows:

No change whatever was made in the Mortuary portion applicable to either the \$150.00 or the \$300.00 Certificates.

There is however an increase in the portions applicable to the Expense Fund and the Social Fund: each member will pay 15 cents per month to each of these funds, thus increasing the actual payment of each member 20 cents per month.

38) Augusta Šatkienė duoda įnešimą jeigu narė nori gaut Garbės narystę, tai tokia narė turi būti rekomenduota per savo kuopą kurioje ji yra narė. Pranešimas visų jos nuveiktų darbų dėl Sąjungos gerovės turi būti pateikta Centro Valdybai bėgyje 90 dienų prieš seimą. Visos rekomendacijos turi būti užtvirtintos per kuopos valdybą. Įnešimas paremtas per Natalie Šatūnienę. Vienbalsiai priimta.

39) Elena Statkienė prisiuntė raportą, kad Checking account randasi \$6,229.00, M. Vaičiūnienė duoda įnešimą, kad paimti iš checking account \$2,000.00 ir perkelti į Brighton Savings and Loan Association. Įnešimą parėmė Vera Galnaitė. Priimtas vienbalsiai.

40) Vera Galnaitė duoda įnešimą kad Moterų Sąjunga celebruotų savo 40 metų Sąjungos gyvavimą lapkričio mėnesį 1954. Įnešimas paremtas per Natalie Šatūnienę. Vienbalsiai priimta.

41) Centro pirmininkė Julia Mack praneša, kad ji įgaliavo Mr. N. A. Moscovitch sudaryti Naują Paliudijimą (Rider) dėl Senų ir Naujų narių, kurios priklauso prie pašalpos skyriaus. Ir, kad turėjo viltį, kad tas dalykas bus baigtas dėl šio posėdžio. Pirmininkė taipgi pageidauja kaip tik Mr. Moscovitch atliks savo užduotį, kad be atidėliojimo būtų viskas sutvarkyta ir baigta.

42) Nesiradus daugiau reikalų svarstyti Natalie Šatūnienė duoda įnešimą uždaryti Centro valdybos susirinkimą, Vera Galnaitė parėmė. Susirinkimas uždarytas malda Pirmininkės Julia Mack, devintą valandą vakarą.

Centro Pirmininkė *Julia Mack*

Centro Raštininkė *Marijona Vaičiūnienė*

SVARBIAUSIOJI MOTINOS PAREIGA

E. P.

(Skaityta Motinos Dienos Minėjime Worcester, Mass.)

Gražiausiame metų laike — pavasarį — yra švenčiame Motinos Diena. Ši šventė atsirado neseniai, bet greitai išplito ir tvirtai prigijo. Šiandien ji švenčiama beveik visame kultūringame pasaulyje. Tai rodo, kad atsirado reikalas iš naujo kelti ir pabrėžti motinos vaidmenį gyvenime.

Motinos Diena dažnai yra išgyvenama, kaip padėkos šventė. Deklamacijos, dainos yra pritaikytos motinėlei už jos meilę, atsidavimą, nemigo naktis, rūpesčius. Ir teisingai. Ji nusipelnė mūsų pagarbos bei padėkos. Bet motina yra ne vien mūsų globėja - gimdytoja, bet ir auklėtoja bei prižiūrėtoja. Dažnai girdime sakant, "ne ta motina, kuri pagimdė, bet ta kuri išauklėjo." Gimdymas — gamtinis veiksmas. Gamtoje taip pat matome gyvybę gemant iš gyvybės. Auklėjimas žmogų pašaukia iš gamtos į kultūrą, paruošia jį gyvenimui. Tad ši pareiga, paruošimas vaiko gyvenimui yra svarbesnė už gyvybės davimą. Ten gamtinis veiksmas, o čia jau kūryba (vaiko auklėjimas) — kūrybinis veiksmas. Tokiu būdu motina yra pirmoji kūdikio asmenybės kūrėja, jo apsprendėja. Ji sukuria gyvenimo formą, stilių, nuotaiką. Aišku, prie asmenybės sukūrimo prisideda ir aplinka ir pats žmogus, tačiau motina yra pati pirmoji ir lemtingoji. Nuo jos duotos link-

mes priklauso tolimesnis augancio vaiko kelias. Sitame žmogaus kurimo darbe dalyvauja pats Dievas, kuris turi didžiausią dalį. Taigi, vaiką tikamai išaukieti yra ir dieviska ir kinu.

Dievas pasirinkęs moterį bui motina, mums jau suprantama prasme ją tinkamai ir apdovanojo. Rati didžioji dovana — tai motinos sirdis. Sirdis, kuri dega didele meile ne sau, bet kitam. Ji neieško savęs, bet kito. Si meile ją įpareigoja aukotis. Juo didesnė, pilnesnė ir išukimesnė meile, juo didesnis, kietesnis yra ir įsipareigojimas mylimu asmeniu. Todėl motina yra ir supratimo išikunijimas. Ji turi tiesiog dievišką galią suprasti kitą žmogų: o ypač savo vaiką. Savaime aišku, kad šita galia neįsivaizduojama be meilės, tikėjimo ir nuolatinio interesavimosi kitu asmeniu. Bet ar ne šita galia sukuria ir palaiko motinos asmenį? (Bruno Markaitis, S. J. "Laiškai Lietuviams" 1952 m. 97 psl.) "Suprasti kitą žmogų yra gražiausias ir dieviškiausias dalykas žemėje. Tam nereikia didelio mokslo, išsilavinimo, gabumų — reikia širdies, meilės. Meilės — tiesai, gėriui. Iš to išplaukia meilė ir žmoniškumui ir artimui, ir tėvynei. Iš geros, mylinčios širdies kyla meilė visam kas gražu, kinu. Ir norėdama tai įgyvendinti savo kūdikio sie-loje ji aukojasi, kenčia, su didele išverme ir kantrybe laukia, kol jos sūnelis, dukrelė išeis jos mokyklą. Sąžiningai - išvermingai eidama savo pareigas motina davė pasauliui visą eilę šventųjų kovotojų už tiesą, gi lietuvė motina padėjo religinius ir dorinius pagrindus savo vaikuose. Ji pati mokėdama tik maldaknygę skaityti davė mūsų tautai visą eilę idealistų, kurie, Maironio žodžiais tariant, prikėlė tėvynę. Ji savo uždavinį atliko ir nusi-pelnė šeimos ir tautos saugotojos vardą.

Šio amžiaus žymė — paviršutiniškuams neaplenkė nei mūsų šeimų. Gal ir nesąmoningai, bet vaikų dvasinis, dorinis bei tautinis auklėjimas nustumtas į antraeilę vietą. Motina išėjusi į fabriką, kartais ne iš būtino reikalo — ne dėl duonos kąsnio, bet kad sukūrus patogesnį gyvenimą, neturi laiko atsidėti vaikų auklėjimui, savo pagrindiniam uždaviniui, kuris, kaip minėjau, yra svarbesnis už naujos gyvybės davimą. Šiandien pasitenkina-me, jei vaikas aprengtas, sotus ir geras. Nors šiandieninė motina daugiau galėtų padaryti: už senovės močiutes, bet ji tam neskirdama laiko, atsilie-ka nuo savo pirmtakūnių. Neturima laiko nei į vaiko klausimus atsakyti, nei su juo paskaityti, nei padainuoti, nei jam papasakoti ką apie tėvynę bei jos praeitį. Visa suėmus — perduoti savo dvasines vertybes. Ir visai suprantama, nes grįžusi iš darbo su išsekusiomis jėgomis, o dar atlikusi namuose visą eilę ruošos darbų taip nuvargsta, kad jos nedomina nei spau-da, nei organizacijos, nei jos pačios vaikai. Štai čia ir yra tragedija! Tad ir suprantama yra viso šio krašto negerovės dėl mažamečių nusikaltimų priežastis, kad motina apleido savo šeimą.

O kaip yra su mūsų lietuvišomis motinomis? Žinome, kad motina už jokus turtus savo vaiko niekam neatiduotų, net gyvybės savo negailėtų, o tuo tarpu nesąmoningai taip daro ir vaikus palieka gatvės, kinų bei tele-vizijų mokslams.

Šiandien, vyksta įvairūs posėdžiai, galvojama kaip sumažinti maža-mečių nusikaltimus. Mūsų kultūrininkai mato, kad blogai, skundžiamasi greitu nutautėjimu, spaudoje siūlomi įvairūs receptai lietuviškumui išlai-

kyti. Bet visi pamirštame patį svarbiausį ir pagrindinį — *grąžinti motiną į šeimą*. Tada ji turės laiko vaikų auklėjimui, savo pagrindiniam uždaviniui, o sugebėjimų jai nestinga.

Šeima yra sala religiškumui ir lietuviškumui išlaikyti. Mažiausios valstybės narvelis — jos pagrindas. Kaip ir stovinčio namo pamato išėjus plytą jis grius, taip grius ir tautos, valstybės, jei į šeimą ir toliau nebus kreipiama tinkamo dėmesio.

Filosof. L. Tolstojus pasakė, „Motinos, žinokite, kad jūsų rankose yra pasaulio išganymas,“ — o aš norėčiau pridėti, — „Jūsų rankose yra ir lietuvių išlaikymas.“

Poetė-pedagogė J. Vaičiūnienė rašo, „Jeigu moteris nesusiorientuos ar nenorės susiorientuoti šioje padėtyje, svetimos saulės kaitroje pati nubluks ir praras augančiąją ir ateinančiąją kartą prisikelsimai tėvynei. O jos laisvės raštui skaityti daug bus neregių ir varpui išgirsti kurčių ir nebylių“ (Draugas — Moterų Gyvenimas — 1954 — No. 6).

Tėvas Juvenalis Liauba kalbėdamas viename Moterų Sąjungos seime ragino moteris pakilti iš kasdieninės pilkumos ir atsispirti dievuko dolerio vilionėms. „Jei žus lietuvių motina“ teisingai sakė jis, „žus ir mūsų tauta.“

Akyvaizdoje mūsų kenčiančios Motinos Tėvynės, laisvajame pasaulyje likusios motinos būkime išmintingos. Supraskime savo svarbiausiąją pareigą! Neužkaskime iš Dievo gautą talentą, bet grąžinkime jį su nuošimčiais.

Pasaulis trokšta taikos, ramybės. Su pavasario žiedais švenčiama Motinos Diena tartum sako, „Atbusk ir tu, Motina, nes be tavo meilės darosi tuscia ir nyku pasaulyje.“

Šie Šventieji Marijos metai lai sustiprina mūsų pasiryžimus, o jubiliejiniai knygnešių metai pakelia mūsų dvasią.

KĄ GIRDEJOME

Malonu buvo matyti R. Mončiūnienę iš Hartford, Conn., Putnamo seselių seime, pasveikusią po ilgos ligos.

Marijona Purienė 69-tos kp. narė, Worcester, Mass., dar nepilnai su sveikus — linkime greit pasveikti.

New Yorko Konferencijoje dalyvavo: J. Mack, M. Watkins, G. Kaneb, V. Liutkienė, M. Pauliukonienė.

M. Leslie ir I. Mancevičienė, 5-tos kp. narės buvo susižeidusios, bet jau sveiksta.

LINKĖJIMAI

Kai žibuoklės žydi,
Žibuoklėlės gražios.
Mano žodis Jūs paguodai
Kaip žibuoklė mažas.

Bet Dievulis geras,
Dideliai galingas:
Su vargeliais glostęs, baręs, —
Paguos gailestingai.

Marija Aukštaitė

SVEIKINAME

Alexsandra ir Marijona Šriupšai

Birželio 2 d. 1954 m. Marquett Parke, Chicagoje, Alexsandra ir Marijona Šriupšai šventė jų 25 metų vedybinę sukaktį. Alexsandra ir Marijona išaugino 2 dukras ir vieną sūnų; dukra Dolores yra žmona Petro Daužvardžio, kuris yra konsulo Petro ir Juzės Daužvardžių sūnus. Dukra Marijona yra žmona Sergeant Wm. Beuck, kuris yra kariuomenėje. Sūnus Alexsandra lanko šv. Ritos aukštesniąją mokyklą.

Šriupšai taip pat išaugino Jeronimo Poškaus šeimą: Valentina ir Vincentą, kurie yra vienuoliai mokytojai De La Salle vienuolyne ir jų seserį Ceciliją.

Jubiliejatai yra uolūs veikėjai ir amžini nariai Šv. Kazimiero vienuolyno ir Tėvų Marijonų rėmėjai.

Marijona yra Susivienijimo 163 kp. finansų raštininkė ir Nek. Pras. Panelė Švenčiausios, Moterų ir Mergaičių Draugijos raštininkė.

Moterų Sąjungoje, Marijona daug metų energingai veikia. Ji yra buvusi Centro Valdybos 1-moji vice-pirmininkė, ir buvusi Illinois valst. Direktorė. Marijona yra suorganizavusi M. S. jauniausią kuopą — 46-tą — Chicagoje ir yra jos garbės pirmininkė ir finansų raštininkė.

Linkime Šriupšiams geriausios sveikatos ir Dievo palaimos, kad ir ateityje darbuotųsi visuomenės labui.

Ilgiausių Metų — Alexsandrui ir Marijonai!

SENAS AMŽIUS — NE LIGA

Dr. Milda Budrys

Šiais laikais vis daugiau ir daugiau pradėdama rašyti ir kalbėti apie senesnio amžiaus žmones. Medicina, padariusi nepaprastai didelę pažangą, prailgino ir žmogaus amžių. Senaisiais laikais 40 metų žmonės jau buvo laikomi seniais, o šiandien didelis procentas pasiekia net 70-80 metų, o amžiais vidurkis pagal statistines žinias yra 65.

Didėjant senesnio amžiaus žmonėmis, medicina pradeda jais daugiau domėtis. Taip kaip medicinoje yra atskira šaka, kuri rūpinasi tik kūdikiais ir vaikais (pediatrics). Taip pradėdama vis plačiau ir garsiau kalbėti ir apie kitą medicinos šaką, nagrinėjančią senesnių žmonių gydymą (geriatrics).

Dauguma didžiųjų ir garbingų žmonių savo geriausius darbus ir laimėjimus yra pasiekę būdami jau seni. Goethe dirbo iki 80 metų ir geriausias savo poemas parašė po 75 metų. Darwin'as pagarsėjo tik būdamas 50 metų ir savo didžiausią darbą "Žmogaus Kilmė" parašė būdamas 62 metų. J. Rockefeller, būdamas 90, dar žaidė golfą. Šie garbingi žmonės turėtų būti pavyzdžiu visoms — nežiūrint amžiaus reikia dirbti.

Senas amžius yra ne liga, bet fiziologinis žmogaus gyvenimo etapas, kaip kūdikystė, vaikystė, brendimo laikotarpis ir t.t. Taip kaip kiekvienas laikotarpis pasižymi tam tikrais anotominiais ir fiziologiniais pasikeitimais taip ir senatvė keičia organizmo audinių struktūrą bei funkcijas.

Geriatrics (mokslas apie senuosius žmones) remiasi keliais principais: 1) senatvė nėra patologija — liga, 2) liga senatvėje, tai nėra liga, sukomplikuota degeneratyviniais pakeitimais, 3) gydant seną žmogų stengiamasi organus atstatyti į padėtį, kuri atitinka tam amžiui.

ANATOMINIAI IR FIZIOLOGINIAI PAKEITIMAI

Kaip auksčiau sakiau, senatvė yra susijusi su tam tikrais pakeitimais. Anotominiai žiūrint audiniuose atsiranda sausumas, dehidracija, raumenys pasidaro kietesni, audiniai susidėvi, susinėšioja, organai sumažėja. Pasi-keičia audinių konsistencija ir spalva. Fiziologiniai imant — sumažėja funkcija.

Atsižvelgiant į tuos pasikeitimus, senesnieji žmonės turi būti kiek kitaip traktuojami, gydomi ir prižiūrimi.

Gamta turi savo dėsni — kiekvienas, kas gyvas nori gyventi. Gyvenama aplinka ir paveldėjimas yra patys svarbiausi veiksniai gyvenamąjį laikotarpį pailginti.

Senieji daug mieliau gyvena savo senuose namuose, kaip naujuose moderniškuose. Ten, kur jie gimė ir augo yra prisiminimai ir sentimentas. Gyvenimo būdų ir papročių pakeitimai senųjų yra sunkiai priimami. Jeigu žmonės buvo papratę gyventi šeimomis, tai gyvenimas prieglaudose kolektyviniu būdu, jiems yra nemielas.

HIGIENA

Prižiūrint senuosius reikia daug dėmesio kreipti į jų akis ir kojas. Vaikščioti patariama su lazdele, nes tai padeda išlaikyti gerą kūno poziciją. Atsisėdus, kojas reikia pakelti. Visad stengtis seniesiems surasti patogias kedes su gera atrama nugarai ir rankoms, gerus matracus, kad gulint neįlinktų.

Senieji yra labai jautrūs temperatūros pakeitimams. Dauguma senųjų miršta plaučių uždegimu šaltaisiais žiemos mėnesiais. Senų žmonių kūno temperatūra yra žemesnė, kraujo apytaka yra lėta, todėl jie greičiau peršąla. Žiemos metu jie turi rengtis šiltai ir vartoti vilnonius drabužius. Kojinėse ir batai turi būti laisvi ir nespaušti, kad netrukdytų kraujo apytakai.

Maudytis kasdien 70-80 metų senukams nepatariama, nes tai paprastai juos labai vargina. Tačiau minimumas judesio seniesiems reikalingas. Jie gali pasivaikščioti po sodelį ir apie namus.

Miego senieji reikalauja mažiau. Jiems užtenka 6 valandų ar net mažiau. Dažniausia senieji eina anksčiau gulti ir anksčiau kelia. Poilsio ir, sakyčiau, reguliaraus poilsio, reikia ne tik 70 metų senukams, bet ir 50 metų yra pravartu. Reguliarus poilsis po valgio ir darbo metu turėtų būti kaip taisyklė kiekvienam turinčiam 50 metų. Dar vieną dalyką norėčiau pabrėžti — neskubėti. Nesveika skubiai valgyti, rengtis ir paskubomis išbėgti į darbą. Juk ir automobilio motorui leidžiama "sušilti," tai juo labiau reiktų apie tai pagalvoti žmogui. Atsikelti pusę valandos anksčiau ir neskubėti. Pabudus reikia pagulėti lovoj, bet ne tuojau šokti iš lovos, nes reikia duoti laiko kraujo apytakai, kuri yra labai lėta miego metu, pereiti į normą.

MITYBA

Užbaigiant šį straipsnelį, dar kelios mintys apie mitybą. Sename amžiuje raumenys yra silpni, kramtymas ir rijimas yra silpnėjęs; skilvys ir žarnos yra sumažėjusios. Apetitas paprastai yra menkas, uoslė, skonis, skonio pajutimas daug silpnėjęs. Dažnai senieji neturi dantų, nenori valgyti kai kurių valgių, todėl reikia prižiūrėti, kad būtų pakankamai maiste baltymų, riebalų, angliavandenių, vitaminų ir mineralų.

Riebūs žmonės paprastai miršta anksčiau, jų gyvenimas yra trumpesnis. Perdidelis kiekis maisto apsunkina širdį. Taip pat nereikia valgyt dažnai, nes skrandis virškina maistą lėtai ir reikia praleisti bent kelias valandas tarp valgių. Po 75 metų maisto yra reikalinga 10% mažiau.

Griežtų taisyklių nustatyti negalima, tačiau patariama seniesiems valgyti: pieną, daržoves, kiaušinius, neriebias mėsas (kepenys ypač patartina), sviestą, paprastus desertus.

Week-end wreckers were responsible for more than 15,800 deaths and almost three-quarters of a million injuries in 1953.

Is leisure a license for manslaughter?

ILGAMETĒ SAJUNGIETĒ PAGERBTA

Agota Strakauskienė

Gegužės 19 d., 1954 m. A. Strakauskienė, kaip ilgametė M. S. narė, nuo Sąjungos įsikūrimo, pakelta 15-tos kp. garbės pirmininke. (Skaitykite — Brockton, Mass., psl. 19).

AŠ SU TAVIM!

Skiriu kenčiančiai Lietuvai, 36 m. Lietuvos
Nepriklausomybės sukakties proga.

*Aš su Tavim, Praamžiau, kai gyvenau miškų gludumoj,
Tarp pelkių ir niekeno nežinoma,
Kai skaisčioji vaidilutė Romuvoj Šventoj
Kūreno šventą ugnį, pasaulio palikta.*

*Aš su Tavim, kai priešas pelkes peržengė,
Ir kirto mano qžuolus šventus,
Kai vaikus mano vedė į nelaisvę,
Ir vertė juos užmiršt senuosius pažadus.*

*Aš su Tavim, kai Mindaugas pabaudė
Apvilkt mane naujo tikėjimo rūbu.
Aš su Tavim, kai Algirdas prie Kijevo vartų,
O Kęstutis grumojų Vakarų kryžuočiui savo tauriu kardu.*

*Aš su Tavim, kai Vytautas, su pusbroliu Jogaila,
Sutartinai smogė priešui Žalgirio laukuos.
Aš su Tavim, o Dieve, kai baltą nekaltybės rūbą
Uždėjo kunigas mano krašto grakščiuos paupiuos.*

*Aš su Tavim, kai mano valstybė siekė
Nuo Baltijos lig tolymojo Krimo pakraščių,
Kai mano žirgai Juodojoj jūroj kojas nusiplovė,
O Europa stebėjos Gediminaičių gudrumu.*

*Aš su Tavim, kai suktas lenkas jungtis siūlė,
Kai susvyravo mano vaikų stipri ranka,
Kai švedai mindė mano brangią žemę,
O rusas tykojo pasinaudoti šia klasta.*

*Kai buvusi plati valstybė pavergta tapo,
Kai biauraus ruso pado buvo suminta,
Kai mano vaikai prisiekė kovot ligi kapo!
Aš su Tavim, o Dieve, nors ir visų aš apleista!...*

*Kai Sibiran keliai šeimų ir ištisų kaimų buvo numinta,
Kai žiauraus burlioko buvo mindoma žalia ruta.
Aš su Tavim, kai varė mano sūnus pančiais surakintus,
Kai skaityti buvo užginta lietuviška knyga!*

*Kai "Aušra" aušo ir mano sūnūs, dūkros
Atmerkė iš gilaus skausmo užvergtas akis,*

*Kai spausdintas lietuviškas žodis gavo laisvę...
 "Galybių Dievas su mumis" — giedoją jie visi!*

*Aš Kaune nulenčiau Tau galvą — Švenčiausioji Širdie,
 Kai Eucharistiniam Kongrese suvažiovo vaikai savi,
 Kai Vilnius verkė dar priespaudoj lenkų Aušros Vartuos,
 O mano Klaipėda kvėpavo jau su manimi.*

*Aš su Tavim, Tvėrėjau, kai Vilnių gavę netekom laisvės,
 Kai piautuvus ir kūjis pakibo Pažaislio vartuose,
 Kai Žemaičių Kalvarijos keliais žygiavo prieš tankai,
 O, Dieve, Tave šaukiuos, kai mano tauta vėl Sibiro keliuos!*

*Aš su Tavim, kai dešimts metų tęsiasi naktis be aušros,
 Ir mano skausmo ribų dar nematyt!
 Aš su Tavim, kai mano sūnūs partizanai
 Miškuos, kovoje už laisvę sako: gyvent ar mirt!*

*Aš ir žiaurioj vergijoje giedu: Su Tavim Galybių Dieve!
 Kai išveštų vaikų vaikojo alpdama!
 Aš su Tavim, kai mano vaikai po visą žemę išblaškyti,
 Aš su Tavim, mano tautos Golgotą eidama.*

*Bet aš tikiu, o Dieve, grąžinsi man pavasarį ir Prisikėlimą!
 Tikiu, kaip kitos tautos, ir aš liksiu gyva.
 Grąžinsi man išlikusius vaikus pasaulyje išblaškytus,
 Aš su Tavim — Marijos Žemė — Lietuva!...*

(Kai nostalgijos migloj Tave regiu, mano Tėvyne, lai šios kelios eilutės,
 pro skausmo ašaras supintos, būna Tau, išvarginta šalie!)

Barbora Švedaitė

Vasario 16, 1954

ŽINIOS IŠ KITUR

TORONTO, CANADA

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Džos Toronto skyrius š. m. gegužės mėn. 8-9 d.d. atšventė savo penkių metų veiklos sukaktį Kanadoje.

Sekmadienį, gegužės mėn. 9 d. abiejų parapijų bažnyčiose užprašytos šv. Mišios už Lietuvoje bei tremtyje mirusias ir gyvas draugijos nares. Nemažas skaičius narių priėmė šv. Komuniją. Pamaldų metu giedoję solistai, p. Ščepavičienė ir p. Verikaitis.

Išvakarėse, šeštadienį, gegužės 8 d. suruoštos gražios vaišės — vakarienė. Vakarienėje dalyvavo: L. Gen. Kons. Min. V. Gylys su poniu, Dvasios vadai, organizacijų atstovai, svečių iš Hamiltono ir kitur, viso virš 150.

Po trumpos atidarymo maldos, po būvį pradėjo skyr. pirm. B. Sapijonienė. Draugijos įkūrėjos ir buvusios pirmininkės pagerbtos sugiedant ilgiausių metų. Ilgesnį pranešimą padarė buvusi pirm. ir daug pasidarbavusi.

vusi O. Jonaitienė. Draugija atkurta Toronte 1949 m. balandžio mėn. 10 d. Jos šūkis, tikslas ir uždaviniai palikti tie patys, kurie buvo Lietuvoje, tik kiek taikintasi prie laiko ir vietos sąlygų. Steigiamasis susirinkimas įvyko šv. Jono Kr. bažnyčios salėje. Į susirinkimą atvyko tik 25 moterys. Susirinkimą atidarė kun. kleb. A. Ažubalis. (Dabartinis Dvasios Vadas). Pirmininkauti pakviesta Dr. A. Užupienė, kuri padarė platų pranešimą apie draugijos veiklą Lietuvoje. Į pirmą valdybą išrinktos: Dr. A. Užupienė, O. Kalinauskienė, S. Arbataitytė (Šakalienė), Margienė, T. Tamulaitienė, Monkuvienė, Dr. E. Jasevičiūtė. Draugija, pradėjusi veikti, stengėsi užmegsti ryšius su kitomis Kandas vietovėmis. Jos rūpesčiu ir pastangomis įsisteigė daugiau skyrių ir 1950 m. buvo sukvieistas pirmasis atstovų suvažiavimas ir išrinkta Centro Valdyba.

Religinėje srityje draugija ruošė moterims atskiras rekolekcijas, susikau-pimo valandas, minėjo savo šventes, užprašydama pamaldas. Dalyvavo parapijos gyvenime, remdama vienos parapijos bažnyčios remontą kitos — statymą. Draugija pirmuoju savo uždaviniu laikė vaikų darželio įsteigimą ir išlaikymą. Tačiau negalėjo tai atlikti, nes sutiko daugelį kliūčių. Vėliau, atvykus seselėms Kotrynietėms ir įsteigus jį, draugija nuoširdžiai rėmė. Organizavo mergaičių sekciją. Ruošė joms paskaitas ir kursus. Šelpė studijuojantį jaunimą.

Draugija rėmė katalikišką spaudą ir dabar prisideda prie "Moterų Žodžio" išlaikymo "Tėviškos Žiburiuose." Ji padėjo išleisti Centro Valdybai knygą "Mūsų Keliai."

Bendruomenės gyvenime — nuoširdžiai bendradarbiavo su kitomis

organizacijomis, talkininkavo įvairiems parengimams. Skyrė nemažą piniginę auką šalpos ir švietimo darbui. Ji neužmiršo vargstančių savo sesių ir brolių Vokietijoje. Dažnai pasiūsdavo siuntinių į sanatorijas, seneliams, bei besimokančiam jaunimui. Užprenumeruodavo katalikiškos spaudos.

Trumpai per tuos penkis metus padaryta: 25 visuotini susirinkimai, 126 valdybų posėdžiai, 32 pasitarimai, 10 paskaitų įvairiomis temomis, 18 kartų užprašytos šv. mišios įvairiomis intencijomis ir bendrai prieita prie šv. Komunijos. Aplankyta apie 100 ligonių. Suruoštos moterims rekolekcijos, 4-ios akademijos, 2-ji kulinarijos kursai moterims ir mergaitėms, 3 koncertai, 7 arbatėlės, 11 balių. Turėta pajamų apie \$4,129.00, išlaidų — \$4,014.00. Dabartiniu metu kasoje apie \$111.00. Draugija turi narių apie 50. Savo stropiai paruoštą pranešimą O. Jonaitienė baigė gražiais ir kukliais žodžiais: "Nedaug per tuos penkis metus padarėm, bet dirbom kiek mūsų išgalės leido ir šiandien atsiskom, lyg tas ūkininkas išvaręs vagą, pažiūrėti, kas būtų lygintina ar taisytina."

Po to sekė sveikinimai. Taip pat buvo perskaityti sveikinimai gauti raštu. Rengėjos svečius gardžiai pavaišino, o linksmieji broliai gerai nu-teikė savo aktualijomis.

Svečių malonumui p. Jagėla akordionu pagrojo ir pritarė sutartinei.

Baigiant norėtusi palinkėti K. L. K. M. D-jos Toronto skyriui ir toliau tęsti gražiai pradėtą darbą, kreipiant ypatingą dėmesį į jaunesniųjų organizavimą ir į ruošimą paskaitų moterims vaikų auklėjimo klausimais.

K. J.

SVEIKINAME

naują Prelatą Konstantiną A. Vasi, Aušros Vartų parapijos kleboną Worcester, Mass.

LINKIME

geros sveikatos ir Dievo palaimos dirbant Bažnyčios ir Tautos gerovei dabar ir ateityje.
Ilgiausių metų!

SU SAJUNGIETĖMIS

BROCKTON, MASS.

M. S. 15 kuopa gegužės 19 d. pagerbė motinas. Rytą 9 val. dvasios vadas kun. S. Saulėnas paaukojo šv. Mišias už kenčiančią lietuvių motiną. Sąjungietės tą dieną priėmė šv. Komuniją. Did. Gerb. Prel. P. Strakauskas pasakė, motinoms pagerbti, pamokslą. Pradėjo, "Nukris lapeliai atžels vėl kiti, numirs motutė nebus kitos!" Sako: savo motutėms atsiteis jounimas tik tada, jei vykdys jų no-

rą draugauti ir vestis tik su lietuvišiais-ėmis ir panašios mintys puošė pamokslą.

2:30 val. įvyko iškilmingas susirinkimas, kurį atidarė 15 kuopos pirmininkė Stasė Buinauskaitė. Sukalbėta garsiai visų dalyvių, amžiną atilsį už mirusias lietuves motinas. O už kenčiančią lietuvių, Lietuvoje, Sibire ir kitur, sugiedota — "Marija, Marija."

Garbės prezidijuman pakviesta: A. Strakauskienė, J. Kašėtienė, Abračins-

kienė, A. Kvaraciejienė, M. Mazgelienė, Z. Mautautienė, P. Žilienė, St. Vaitkienė, E. Kumpienė, Tautkienė, Jakavonienė, Bielskienė. Visos garbės prezidm. motinos buvo papuoštos gėlėmis.

Gi Agota Strakauskienė, kaip o ilgametė Moterų Sąjungos narė, nuo Sąjungos įsikūrimo, pakelta 15 kuopos garbės pirmininke. A. Strakauskienė yra Prel. P. Strakausko motina. Kuopos vice-pirm. B. Bolmantienė pasveikino, įteikė nuo kuopos dovaną — tautinių juostų pagalvėlę. Sugiedota jai ir visoms motutėms — Ilgiausių Metų!

Paskaitą skaitė prof. Balys Vitkus. Sveikino motinas Prel. P. Strakauskas, Kun. S. Saulėnas, V. Grybauskas. Garbės prezidijumo vardu kalbėjo buv. Lietuvos Šiaulių moterų vadė Sofija Mantautienė. Skatino stoti Sąjungon.

Meninę programą pravedė seselės Consulata ir Celestina. Pažaista tryš tautiniai žaidimai, Šv. Kazimiero mokyklos mokinės padainavo keleta dainų. Ričardas Bolmantas grojo akordeonu lietuviškas dainas. Akordeonų trio grojo St. Šidlauskaitė, G. Senuta ir Grybauskas. Eilėraščius deklamavo Aug. Sužiedėlis, R. Kucinaitė, Vyt. Bakaitis, Reginutė Šmitaitė, Bielkevičiūtė. Solo dainavo Jul. Tubienė ir Adomas Barauskas.

Minėjimas užbaigtas tautos himnu. Iškilmingam susirinkimui pirmininkavo M. Tubis ir protokolą užrašė R. Mantautaitė.

Tuo pačiu laiku čia pat Prel. Urbanavičiaus salėje vyko motinų darbų paroda. Parodą atidarė, pasakydamas nuoširdų žodį parodos dalyvėms, menininkas Vaclovas Senuta.

Gausiai minėjimo dalyvių apžiūrėta paroda ir komisijos įvertinta. Metėsi į akis visas stalas aptiestas, gar-

bės pirm. Agotos Strakauskienės, rankdarbiais begalo kruopščiai, gražiai ir skoningai padarytais. Ji ir buvo įvertinta pirmoji. Verti dėmesio buvo M. Mazgelienės, Stf. Urbonienės, Marijos Šaulienės, A. Kvaraciejienės, P. Petkelienės, M. Janonienės, L. Adamkevičienės, M. Bortkevičienės, J. Savickienės, M. Čiužienės, Stasės Stasiukaitienės ir daugelio kitų rankdarbiai. Viso 172 eksponatai.

Tautiniais rūbais sąjungietės ir programą atlikusios mergaitės, darė puikų įspūdį 200 susirinkusių iškilmių dalyviams ir parodos lankytojams.

Išeidami suaukojo 31 dol. ir 4 cent. vargstančiai motinai lietuvei Vokietijoje. Pinigai išsiųsti per BALF Centrą.

15 kuopa dėkoja prel. P. Strakauskui už nuoširdų rėmimą skelbiant šį minėjimą ir parodą, dvasios vadui kun. S. Saulėnui, pirmininkavusiam M. Tubiui, prof. B. Vitkui ir kitiems kalbėtojams už raginimą stoti į Sąjungiečių eiles.

Dėkui parodos dalyvėms ir lankytojams. Ačiū mūsų garbės pirmininkei už taip nuoširdų dalyvavimą parodoj su savo darbais. Dievui padedant, tikimės ir toliau kultūriniais rengimais šviesinti Brocktono padangę.

K. Keblinskienė

WORCESTER, MASS.

Paskutiniu metu Am. Liet. Kat. Moterų Sąjungos 5-toji kp. Worcesteryje darosi aktyvi ir veikli, ypač kultūrinėje srityje.

Nepersenai "Meno Ratelio" patalpoje turėjo gana gausų ir sėkmingą susirinkimą — vaišes.

Dabar geguž. 1 d. Veteranų salėje, Coral gat. iškilmes — koncertą.

Šio koncerto visas turinys buvo pašvęstas motinų įvertinimui ir jų pagerbimui. Kada pirmi pavasario ženk-

lai rodo gamtos atgimimą, kada malonūs saulės spinduliai glosto visas gyvas, tuomet geriausia proga prisiminti ir įvertinti tą, nuo ko tas stebuklingas vyksmas vyksta.

Lietuvės katalikės moterys, moteriškus instinktu visa tai jausdamos surado dėkingą progą prisiminti ir parodyti tinkamą pagarbą savo koncerte.

Čia gražiai ir jausmingai buvo pareikšta. Tinkama pagarba, Motinų Motinai Marijai, lietuviai motinai ir motinoms.

G. Kaneb su savo choru sugebėjo sumontuoti pynę dainų, kur prieš kiekvieną dainą buvo prasmingai dedikuota motinų garbei tinkami žodžiai. Su ypatingu įsijautimu ponias Kaneb smuikos solo pagerbė ten pat dalyvavusių savo mamytę M. Watkins, kurie pati vadovaudama 5-jai kuopai, daugiausiai prisidėjo ir prie šio koncerto parengimo. Dar grynas lietuviškas atžalynas, Juratė Garsytė, Eglutė Pauliukonytė ir Povilas Norkevičius savo gražiomis deklamacijomis. Aušra Vedeckytė puikiu skambinimu piano ir Anna Palavickas gražia akordiono muzika maloniai papildė koncertinę dalį.

Elzb. Pauliukonienė, kuri yra pavyzdinga gausios šeimos motina, savo paskaitoje, ypatingai pabrėžė motinos pareigą ir rūpestį savo vaikais ir jų auklėjimu. Solo dainavo Michalina Law ir A. Thompson.

Bendrai tariant 5-tos kuopos pirmas pavasarinis parengimas buvo išpuodingas ir vertas pagarbos jos ruošėjoms ir programos išpildytojoms.

Tokiame parengime svečių galėjo būti daugiau, bet tos dienos kiti parengimai dalį suviliojo kitur.

Linkėtina 5 kuopai ir toliau taip gražiai ir sėkmingai vykdyti savo užsibrežtą tikslą.

Tenka didelė garbė kuopos valdybai, ypač jos nenuilstamai pirmininkei M. Watkins.

Eilinis 5-tos kuopos susirinkimas įvyko gegužės 3 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Pirmininkaujanti M. Watkins savo atidaromoje kalboje apgailestavo, kad dauguma sąjungos narių nesilanko savo parengimuose. Motinos dienos minėjimui nutarta pagerbti bendra komunija 3-čiose šv. Mišiose t. y. 9 d. gegužę.

Prelato K. Vasio pagerbimą Sąjungietės pasižadėjo atžymėti maldomis. Gegužės 26 d. Boston Store lietuviškam valgių stalui, pasižadėjo dauguma narių paruošti valgius.

Birželio Lietuvos siaubo dienomis paminėti kviestam Bendruomenės posėdin išrinktos M. Watkins, B. Vedeckienė, Zidžiūnienė ir M. Dabrilienė.

Po susirinkimo buvo arbatėlė.

Koresp.

SPRINGFIELD, ILL.

Mūsų 56-ta kuopa gražiai veikia. Motinos dieną, mišių metu, visos narės ėjo prie šv. Komunijos. Kuopos pirm. Margaret Radutsky gražiai dirba ir tvarko kuopą. Į apsvietos skyrių įsirašė nauja narė — Teklė Dapard. Apgailestaujame, kad Elena Abračinskas išvyko į Chicago, nes netekome darbščios narės. Tikimės, kad įstos į vieną Chicago kuopą ir visiškai neapleis Sąjungos.

Kviečiame visus dalyvauti piknike, kuris įvyks 18 d. liepos piknikiniame darže.

Koresp.—V. Shimkus

UŽUOJAUTA

Mūsų brangiai narei, Julei Lukaitis, ir jos dukrai Ritai, mylimam vyrui ir tėvui Petrui Lukaitis mirus, užjaučiame ir kartu liūdime.

56-ta kuopa

SOMERVILLE, MASS.

Motinos Dieną, 4-ta kp. bendrai dalyvavo Šv. Mišiose, kaip kas metai.

3-čią val. p.p. įvyko motinų pagerbimas. Meninė programos dalis susidėjo iš šokių ir deklamacijų. Už vaitės dėkojame: J. Valienei, A. Aušrienei, A. Daukantienei, E. Paliulienai, S. Griškienei, T. Banienei, A. Ambrozaitienei, V. Slidžiauskienei, E. Rolynei, P. Šidlauskienei, P. Brazdžiūnienei, M. Miškinienei, E. Daukantienei, B. Trušienei.

J. Valienės grupei: I. Daukantaitei, I. ir B. Paliūlytėm, I. Narkevičiūtei, P. Paukštytei ir I. Ambrozaičio orkestrui.

Mūsų kuopoje yra šios ligonės: M. Freimanienė, M. Miškinienė, A. Virbiškienė. Linkime greitu laiku pasveikti.

4-tos kp. pirm.

CONN. APSKR. SUVAŽIAVIMAS

M. S. Conn. Apskr. pusmetinis suvažiavimas įvyko balandžio 25 d. 1954 m. Lietuvių svetainėje, Galway St., Manchester, Conn., globoje 28-tos kuopos.

Posėdį malda atidarė Apskr. Pirm. C. Žilinskienė: sveikino dalyves ir kvietė prie darbo.

Mandatų komisija: — E. Miller ir C. Serwo. Suvažiavime dalyvavo 22 atstovės iš 5 kuopų.

Apskr. Rašt. M. Jokubaitė prisiuntė laišką, kad negalės dalyvauti, nes jos motina yra silpnos sveikatos. Išreikšta simpatija ir nutarta užprašyti šv. mišias už jos sveikatą. Parūpins A. Hussey.

Conn. Apskr. Direktorė C. Serwo, pranešė apie K. M. Konferenciją, kuri įvyks birželio 6 d. Hartford, Conn. Kvietė visas dalyvauti. Taip pat kvietė ruošti ir dalyvauti Trilypinėje Gegužinėje, kuri įvyks rugpjūčio 29-tą d., Lietuvių darže, Glastonbury, Conn.

Svarstyta ir diskutuota svarbūs organizacijos reikalai. C. Serwo ypatingai ragino uoliau dirbti vajeaus metu.

Posėdžiui pasibaigus, 28-tos kp. pirm. O. Ambrazienė kvietė visas vakarienes. Vakarienės metu buvo daug gražių kalbų ir mintimis pasidalinimo. Visos atstovės dėkojo šeiminkėms už nuoširdų priėmimą.

Apskr. Koresp. M. Čižienė

UŽUOJAUTA

Worcester, Mass., 69-ta kuopa nuoširdžiai užjaučia savo narę Victoria Shea mirus jos brangiai motinėlei a. a. Onai Norušienei, kuri taip pat buvo 69-tos kuopos narė.

5-ta kuopa taip pat reiškia gilią užuojautą V. Shea. Jos a. a. motinėle buvo viena pirmųjų narių 5-tos kp.

Atminkime a. a. Oną Norušienę savo maldose.

HOMES ARE MADE, NOT BOUGHT

Marijona E. Cizauskas

There is noticeable evidence of a greater degree of style consciousness in today's "drapery fabrics," along with a pleasant blending of the periods in the designs. Manufacturers of moderately priced fabrics — with an eye on the homemaker whose spending is governed by a limited budget — are featuring fabrics that have relatively the same eye appeal as higher priced material.

All in all the "drapery fabric picture" is most favorable, one that should be greeted with "considerable applause" by modern homemakers who are faced with the problems of beautifying wide expanses of windows. Stimulating new life and dramatic new beauty can be injected into any room at amazingly low cost through deft expert window decoration. No doubt about it, the entire atmosphere of any room can be transformed — almost as if by magic, by inexpensive, pretty draperies or filmy pleasing curtains.

At this point, I feel it would be most apropos for me to remind you that today there is a very pronounced trend toward the increased use of lovely draw curtains and draperies. This has resulted, I believe, because draw curtains and draperies provide homemakers with beautiful artistic effects along with many functional advantages. You see, curtains and drapes not only enable homemakers to achieve just the decorating effect they desire, but also provide them with the light, ventilation and privacy controls that are lacking in stationary treatment.

Today's trend seems to be gauzes, casement and net. They come in a large variety of color, even prints, and they create a truly pleasing effect.

The right length of draperies and casement curtains is essential to a well dressed window. Let them be sill length, apron length or floor length. Have them generously full, never skimpy, but don't smother windows with too much curtaining if you have a pleasant view. Most windows look best with draperies that reach the floor, providing there is no structural interference below the sill.

See you later —

TRAFFIC SAFETY EDITORIAL

Practically all of us look forward to the week end as a time for rest and pleasure. We can catch up on our golf game, work around the house and have some fun with the children. It's the time for going to church, watching television, listening to the ball game or visiting or being visited by friends.

The week ends are all of those things — except on the highways. In 1953, 15,800 persons were killed and 800,000 were injured in week end accidents, according to figures compiled and recently released by The Travelers Insurance Companies. Forty-one per cent of the deaths and 36 per cent of the injuries were recorded on Saturday and Sundays in 1953.

Saturday continued to be the most dangerous day of the week. One reason is that more cars are in use Saturday than on any weekday. There is another distinguishing feature which sets this day apart from the others. For to many people, Saturday night is a time when drinking and driving combine. No one knows exactly how many traffic accidents are caused by drinking drivers but everyone knows it is a major problem. Everyone needs to know that even one drink before driving is too many.

Week ends indeed are a time of rest. For too many they are the beginnings of permanent rest.

6205

24
 Bludzius, M. 20
 4540 So. California Ave.
 Chicago 32, Ill.

The year 1953 saw more than two million casualties — the worst automobile accident toll in the nation's history — recorded on our streets and highways. This shocking record sets the year aside as a shameful one.

Even worse — except in a few cases where thoughtful people are very much concerned about this mobile slaughter — the totals were recorded without many of us realizing what was happening.

The Travelers Insurance Companies of Hartford, Connecticut, report 38,500 people killed and 2,140,000 injured in 1953. Traffic deaths increased 900 and injuries jumped 50,000 over 1952.

The lessons to be gained from previous statistics continued unheeded in 1953. Excessive speed was the most dangerous driving mistake again last year. Speed killed 13,870 persons and injured 600,000. Three out of four auto accidents happened to passenger cars driving in clear weather on dry roads, and 80 per cent of vehicles involved in fatal accidents were traveling straight ahead. The death toll increased for the fourth consecutive year.

There are hundreds of splendid safety organizations in this country dedicated to safety education. Many insurance firms make major efforts in this direction at considerable expense. In hundreds of communities, civic clubs have taken on the job of spreading safety information and education. State and community authorities have spent millions of dollar in an effort to provide safer and better roads and highways. Driver training programs at all age levels are aimed toward safer and saner driving.

State, County, Local and Parkway Police are constantly patrolling streets and highways. More and better engineered thruways are coming off the drawing boards. It appears to us that almost everyone is concerned with this needless slaughter and its accompanying waste of human and property values. Almost everyone, that is, but the drivers.

The problem starts and could ideally end with the drivers. Who are the drivers?

Each one of us knows the answer to that question. Let each one of us ponder these latest grim figures and then determine a proper and safer and saner course of action.

VADOVAS Į SVEIKATĄ

Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga "BŪKITE SVEIKI". Parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis, A.L.R.K. Moterų Sąjungos Daktaras Kvotėjas. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisiuntimu. Tuoju užsisakykite. Užsakymus siųskite knygos autoriui: Dr. S. Biežis, 3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.